

ОДГОВОРИ НА ОПШТИ ДЕО ИСПИТА ЗА РАД У ЗАПОШЉАВАЊУ

Међународни правни извори у области запошљавања - ратификоване конвенције Међународне организације рада, и то:

Конвенција МОР-а број 2 - Пројект конвенције о незапослености

Ова конвенција се примењује у Србији од 1927. године, а донета је на основу Версајског уговора о миру од 1919. године, на међународним конференцијама рада одржаним у Вашингтону 1919. у Ђенови 1920. и у Женеви 1921. и 1925. године.

Конвенција о незапослености односи се на проблеме незапослености и предузимање мера од стране држава потписница у циљу њиховог смањења, вођење статистичких података у вези незапослености, установљавање система бесплатних јавних биро-а који би се бавили овим пословима, комитета у којима ће бити заступљени представници послодаваца и радника ради решавања појединих проблема, омогућавање радницима да примају исте одштете по основу осигурања за случај незапослености без обзира на којој територији раде и др.

Конвенција МОР-а број 88 о организацији службе за посредовање рада

Конвенција је ратификована 1958. године, свеобухватно дефинише улогу, организацију и функционисање бесплатне и јавне службе за посредовање рада- на географском принципу тако да све области у земљи буду обухваћене. На основу ове конвенције неопходно је обезбедити одлучивање у овој јавној служби путем саветовања радника и послодаваца у једнаком броју. Служба треба да води евиденцију о радницима који траже запослење, слободним радним местима, да упућује кандидате помажући им да пронађу одговарајуће запослење, усклађује понуду и потражњу на тржишту рада, омогућује мобилност радника, обезбеђује осигурање за случај незапослености и др.

Конвенција МОР-а број 111 о дискриминацији у погледу запошљавања и занимања

Конвенција је ратификована 1960. године, дефинише појам дискриминације и забрану дискриминације у погледу запошљавања и занимања. Под дискриминацијом се подразумева свака разлика, искључење или давање првенства заснованог на раси, боји, полу, вери, политичком мишљењу, националном или социјалном пореклу са циљем да се наруше једнакост могућности или поступања у погледу запошљавања и занимања. Свака чланица је у обавези да спроводи националну политику којом се унапређује једнакост могућности и поступка у погледу запошљавања и занимања, да сарађује са организацијама послодаваца и радника, доноси законе и подстиче доношење програма за стручно оспособљавање у циљу прихватања и спровођења такве политике, редовно извештава о предузетим мерама и сл.

Конвенција МОР-а број 122 о политици запошљавања

Конвенција је ратификована 1971. године, дефинише доношење различитих програма и мера активне политике запошљавања којима се подстиче повећање

економског раста и развоја, слободу у избору занимања и омогућавање стицања квалификација без дискриминације ради веће запошљивости лица која траже запослење, а самим тим подизање животног стандарда грађана и решавање проблема незапослености на регионалном и локалном нивоу, као и сарадња са радницима и послодавцима у циљу одређивања, анализирања и разматрања доношења прописа.

Конвенција МОП-а број 142 о професионалној оријентацији и стручном оспособљавању у развоју људских ресурса

Конвенција ратификована 1975. године, дефинише развијање координиране политике и програма професионалне оријентације и стручног оспособљавања у сарадњи са послодавцима и радницима, као и другим заинтересованим организацијама, проширивање система професионалне оријентације и стално информисање о могућностима запошљавања како би се обезбедила доступност деци, омладини и одраслима, а одговарајући програми свим особама са инвалидитетом. Информације и упутства садрже податке о избору занимања, стручном оспособљавању и могућностима за образовање, о стању у вези запошљавања, изгледима за запошљавање и напредовање, о условима рада, хигијенско-техничкој заштити на раду и другим аспектима радног живота у разним областима и на свим одговарајућим нивоима привредних, друштвених и културних активности.

Конвенција МОП-а број 159 о професионалној рехабилитацији и запошљавању инвалида

Конвенција ратификована 1987. године, дефинише обавезу доношења прописа који ће уредити област запошљавања и професионалне рехабилитације особа са инвалидитетом, доношење програма и мера у погледу образовања и рада особа са инвалидитетом који ће пружити једнаке могућности и подстаћи њихову самосталност, учешће у друштвеном животу и друге активности у свим областима живота и рада особа са инвалидитетом, и то уз консултацију са послодавцима и радницима као и организацијама које се баве питањима особа са инвалидитетом. Такође, потребно је обезбедити обуку, саветнике за рехабилитацију, обучено особље за професионалну оријентацију, стручно оспособљавање, посредовање и запошљавање особа са инвалидитетом.

Ревидирана европска социјална повеља

Ревидирана европска социјална повеља је усвојена 1996. године, у ЕУ ступила на снагу 1999. године. У Републици Србији је потврђена 2009. године.

Ревидирана европска социјална повеља садржи 31 начело којима се гарантују основна социјална права. Државе које ратификацију ову повељу дужне су да изаберу обавезну примену 16 од 31 социјалног права, с тим да је неопходно да у тих 16 буде прихваћено најмање шест од девет начела (тзв.тврдо језгро) која су проглашена као основна права и то: право на рад; право на организовање; колективно преговарање; социјалну сигурност; социјалну и медецинску помоћ; право породице на социјалну, правну и економску заштиту; право на једнаке

могућности и једнак третман у питањима запошљавања и рада без дискриминације по основу пола.

Ова повеља успоставља виши ниво радних (социјалних) стандарда и садржи нова социјална права као што су право на: заштиту у случају престанка радног односа; достојанство на раду; за радника са породичним обавезама једнакост шанси и третмана у запошљавању и на раду; информисање и консултовање у случају колективног отпуштања; право радничких представника на олакшице у раду и посебну заштиту по основу обављања (синдикалних) активности; право на стан и заштиту од сиромаштва и искључености из друштва.